

Asia: VN/26649/2022

Lausuntopyyntö luonnoksesta Kansalliseksi metsästrategiaksi (KMS2035)

Luku 2: Toimintaympäristö

Huomioita ja havaintoja strategialuonnoksen lukuun 2: Toimintaympäristön muutos

- Kohta 2.2.1

Raakapuun tuonti Venäjältä Suomeen loppui talven 2022 aikana. EU:ssa on sovittu laajoista pakotteista vastauksena Venäjän hyökkäykseen Ukrainassa. Ennakoidaan, että jäätynyt tilanne Venäjän kauppasuhteissa jatkuu vuosia, mikä heijastuu maailmanlaajuisesti puupohjaisten tuotteiden markkinoihin.

Kommentti: Raakapuun tuonti Venäjältä Suomeen loppui vasta siirtymäajan jälkeen heinäkuussa 2022 (9.7.2022). Korvaavan tuonnin osalta on syytä huomioida myös mahdollisesti muuttuvat metsänterveydelliset riskit ja niiden hallinta.

- Kohta 2.2.6

Sääolosuhteiden ennakoidaan vaihtelevan entistä enemmän ja lauhojen talvien yleistyvän, mikä lyhentää talviajan puunkorjuukautta ja heikentää erityisesti alemman tieverkon kuljetuskykyä. Toisaalta kesän kuivat kaudet saattavat pidentää sulan maan korjuuaikaa etenkin Etelä-Suomessa. Ilmastonmuutos vaikuttaa metsien bioottisten ja abioottisten riskien lisääntymiseen. Mittavien metsien hyönteis- ja myrskytuhojen esiintymisten todennäköisyys kasvaa, joten varautuminen ja riskien hallinta korostuu.

Kommentti: Ilmastonmuutoksen lisäksi metsien bioottisia riskejä lisää globaali kauppa. Esimerkiksi mäntyankeroinen ja aasianrunkojäärä leviävät puisten pakkausmateriaalien välityksellä. Metsiä uhkaavia meillä ennen esiintymättömiä kasvintuhoojia voi levitä myös koristekasvien kaupan välityksellä (Ruokaviraston kasvinterveyden riskinarviointi: <https://www.ruokavirasto.fi/teemat/riskinarviointi/riskinarvioinnin->

projektit/kasvinterveys/ulkomailta-tuotavien-koristekasvien-kasvinterveysriski-pohjoismaisille-havumetsille/).

Luku 3: Tahtotila

Huomioita ja havaintoja strategialuonnoksen lukuun 3.1: Visio - Kasvavaa hyvinvointia metsistä ja metsille

Huomioita ja havaintoja strategialuonnoksen lukuun 3.1: Visio - Kasvavaa hyvinvointia metsistä ja metsille ja 3.2. Strategiset päämäärät

- Kansallinen metsästrategia 2035:n visio on tavoitella kasvavaa hyvinvointia metsistä ja metsille.

Visiossa korostetaan metsien suomalaisille tuottaman hyvinvoinnin lisäksi myös metsien omaa hyvinvointia. Vastuullisuus ja kestävyys ovat kantavina teemoina koko metsästrategiassa eli ihminen, talous ja ympäristö otetaan huomioon ja kannetaan vastuuta sosiaalisista, taloudellisista ja ympäristövaikutuksista. Strategia edistää vastuullista ja kokonaisvaltaista hyvinvointitaloutta.

Ruokavirasto pitää hyvänä Kansallisen metsästrategian 2035 visiota "Kasvavaa hyvinvointia metsistä ja metsille" sekä siihen liittyviä strategisia päämääriä 1) Suomi on kilpailukykyinen toimintaympäristö uudistuvalla ja vastuullisella metsäalalla, 2) Metsät ovat aktiivisessa, kestävässä ja monipuolisessa käytössä, 3) Vahvistamme metsien elinvoimaisuutta, monimuotoisuutta ja sopeutumiskykyä ja 4) Vahvistamme tiedolla johtamista ja osaamista metsäalalla. Pidämme eri-tyyppisen tärkeänä metsien oman hyvinvoinnin korostamista.

Huomioita ja havaintoja strategialuonnoksen lukuun 3.2: Strategiset päämäärät ja tavoitteet

-

Luku 4.1 Hankesalkku ja 4.2 Kärkihankkeet

Huomioita ja havaintoja strategialuonnoksen lukuun 4.1: Hankesalkku ja 4.2: Kärkihankkeet

Kohta: 4.2.1. Metsien kasvu

Kommentti: Ruokavirasto pitää taulukossa 1 esitettyjä metsien kasvuun liittyviä toimenpiteitä hyvinä, todeten oman roolinsa metsänjalostusohjelman ja metsäpuiden siemenviljelysten perustamisohjelman toteuttamisessa sekä valmiussuunnittelussa, ennakoinnissa ja torjunnassa meillä ennen esiintymättömien metsäntuhoojien osalta.

Toimenpiteen ”Ennakoidaan ja torjutaan metsätuhoja varautumalla metsätuhoihin valmius- sekä elpymissuunnitelulla sekä kehittämällä keinoja tuhojen ennakointiin ja torjuntaan” vaikuttavuustavoitteen ”Palaudutaan tuhoista nopeasti” toteamme, että palautuminen tuhosta ei välttämättä ole aina nopeaa. Esimerkiksi metsään kohdistuvan karanteenikasvintuhoojainvaasion tapauksessa jo pelkästään hävittämistoimenpiteet tuhoajakartoituksineen ja puunkaatoineen vievät vuosikausia.

Kohta: 4.2.3 Metsäalan uudistuminen

Kohdat

- Metsäalan uudistuminen -kärkihanke keskittyy tiedolla johtamiseen ja ennakointiin. Paikkatiedon, osaamisen ja koulutuksen kehittäminen ovat sen keskeisiä toimenpiteitä. Uudistumiselle luovat pohjaa pitkäjänteinen metsäntutkimus ja innovoiva kehitystyö.
- Toimenpiteitä kohdistetaan myös hallinnon ja viranomaistoiminnan kehittämiseen sekä hallinnonalojen välisen yhteistyön ja koordinoinnin parantamiseen. Lisäksi kärkihankkeessa kehitetään metsä- ja luontopalveluyritystoimintaa.

Kommentit: Koulutuksen kehittämisen osalta on syytä huomioida myös metsänterveyteen liittyvät keskeiset koulutusalat, kuten metsäentomologia ja -patologia. Ruokaviraston metsätehtävienkin osalta paikkatieto on keskeistä mm. meillä ennen esiintymättömien metsäntuhoojien invaasioiden torjunnassa ja kartoitustiedon hallinnassa ja näiden osalta on myös vielä paljon kehittämisen tarvetta. Ruokavirasto pitää tärkeänä hallinnonalojen välisen yhteistyön ja koordinoinnin parantamista, esimerkiksi yhteisen metsänterveyden tilannekuvan muodostamiseksi.

Muuta kommentoitavaa

Muuta kommentoitavaa

Kohta: 4.3. Organisointi

Metsästrategiaa toteutetaan maa- ja metsätalousministeriössä tulosohjauksen ja alueellisten metsäohjelmien avulla. Metsästrategiaan liittyviä tulosohjattavia organisaatioita ovat Luonnonvarakeskus, Metsähallitus ja Suomen metsäkeskus. Alueelliset metsäohjelmat toteuttavat kansallista metsästrategiaa maakunnissa. Ne edistävät metsien hyödyntämistä monipuolisesti ja kestävästi siten, että paikalliset lähtökohdat, kehittämistarpeet ja tavoitteet otetaan huomioon.

Kommentti: Organisoinnin osalta korostamme, että Ruokavirastolla on merkittävä rooli metsien hyvän terveydentilan ylläpitämisessä varmistamalla laadukkaan metsänviljelyaineiston, torjumalla Suomessa ennen esiintymättömien karanteenikasvintuhoojien leviämistä metsiimme sekä mahdollistamalla metsäteollisuuden tuotteiden vientiä. Valvomme mm. kasvien ja kasvituotteiden tuontia yhteistyössä Tullin kanssa, kartoitamme metsäntuhoojia, laadimme valmiussuunnitelmia niiden varalle ja ennakoimme niiden riskejä.

Oikarinen Antti-Jussi
Ruokavirasto

Mäki-Valkama Tuula
Ruokavirasto